

Libellules de France, Guide photographique des imagos de France métropolitaine Jean-Laurent Hentz, Cyrille Deliry en Christophe Bernier, 2011.

Gard Nature en Groupe Sympetrum (GRPLS), 195 blz, 600 foto's, ISBN 9782952867214.

Er deden vlak voor het verschijnen van deze nieuwe fotogids voor volwassen libellen geruchten de ronde dat de "Dijkstra & Lewington" geëvenaard was. Nu dit werkje verschenen is kan het onderworpen worden aan een kritische blik. Wat onmiddellijk opvalt: het formaat. Het boekje meet 11 bij 16 centimeter en is daarmee nauwelijks groter dan een zakagenda! Past perfect in de achterzak. Toch telt het maar liefst 195 pagina's, en staan er (op voorwoord en index na) op elke bladzijde hoogkwalitatieve libellenfoto's.

Bij een snelle eerste doorbladering valt op dat de volgorde van de soortbesprekingen afwijkt van de klassieke systematische indeling die in de meeste veldgidsen gehanteerd wordt. De "Libellules de France" volgt een kleurenindeling, naar analogie van de "ODON-tabel". Er worden vijf grote groepen onderscheiden: de juffers met berookte vleugels (de beekjuffers dus), de blauwe en de witte soorten, de rode en oranje

soorten, de soorten die geel hebben en de donkere soorten. Dat het kleurmerk met een half maantje op de bladzijden staat, maakt het handig bladeren. Sommige soorten die wat kleurvariatie kunnen vertonen, worden herhaald in verschillende kleuresecties, en niet met dezelfde foto's maar met ander fotomateriaal dat die variatie illustreert. De Bronslibel (*Oxygastra curtisii*) is bijvoorbeeld zowel bij de donkere soorten als bij de soorten met geel terug te vinden. De oranje vrouwelijke vorm van Tengere grasjuffer (*Ischnura pumilio*) vind je bijvoorbeeld ook apart bij de oranje soorten. Aan het begin van elke kleuresectie staat een overzichtstabeltje naar de genera. Op de soortbesprekingspagina's staat bovenaan een foto met daaronder een korte beschrijving van de belangrijkste kenmerken. Onderaan de pagina staan detailafbeeldingen van onderscheidende kenmerken: genitaliën, vleugeladering, borststukpatroon enz. Met een cijfertje wordt de link gelegd tussen de details

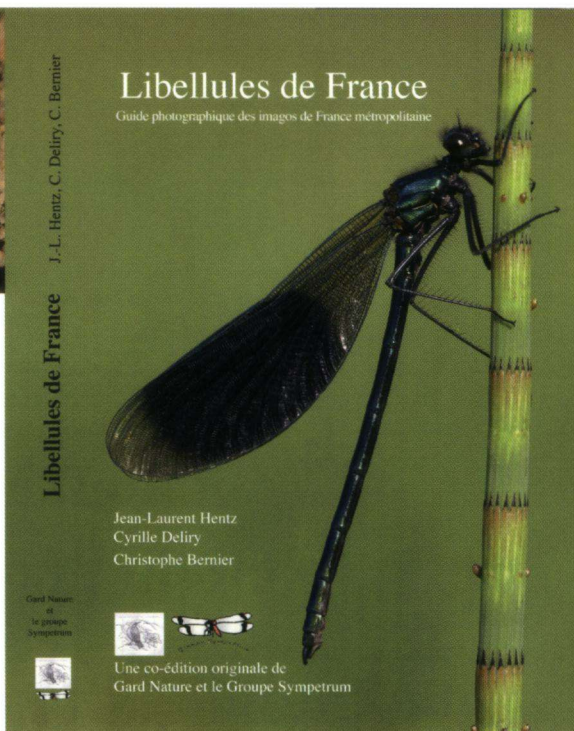
Conçu pour les débutants, ce guide de terrain au format d'un carnet tiendra aisément dans toutes les poches. Et un pense-bête utile pour les observateurs avancés...

Un classement par couleur permet de chercher visuellement parmi un groupe restreint d'espèces. Une page d'orientation présente les groupes d'espèces proches, et oriente le lecteur vers les pages d'identification, où tous les critères sont illustrés.

Plus de 600 photographies de grande qualité permettent d'apprécier la beauté de ces insectes colorés.

18 € (prix France)
ISBN 978-2-9528672-1-4

Un ouvrage soutenu par
la Fondation Nature et Découverte

en de overzichtsfoto. Handig is ook dat bij de bladschikking rekening gehouden is met sterk gelijkende soorten. In één oogopslag heb je dus in hetzelfde beeld bijvoorbeeld de Gele rombout (*Gomphus simillimus*) versus de Gevorkte rombout (*G. graslinii*) en de Bruinrode heidelibel (*Sympetrum striolatum*) versus de Steenrode heidelibel (*S. vulgatum*). Hoewel de kans dat je een Zuidelijke glazenmaker (*Aeshna affinis*) en een Azuurglazenmaker (*A. caerulea*) in hetzelfde verspreidingsgebied zal tegenkomen gering is, staan ook deze naast elkaar.

Het leuke en sterke punt aan deze gids is dat er veel foto's in staan: het colofon vermeldt dat meer dan 600 foto's gebruikt werden van meer dan 60 fotografen. Een typisch gidsje uit het tijdperk van de digitale fotografie. De detailfoto's van kenmerken zijn zeer accuraat, kijk maar eens naar de geslachtsorganen van de oeverlibellen en de heidelibellen, de detailfoto's van de pterostigma's van de pantserjuffers, de voorhoofden van de glanslibellen. Het verwondert wel enigszins dat de auteurs toch maar niet aan de waterjuffervrouwtjes begonnen zijn. Op een esthetische foto van een vrouwtje Mercurwaterjuffer (*Coenagrion mercuriale*) na, komen ze er niet in voor. Nochtans zijn de achterranden van de halsschilden van

vrouwelijke Coenagrions nu net één van de kenmerken waar de digitale macrofotografie een enorme sprong voorwaarts kan betekenen voor de libellendetermineerder. Ook is het een gemis dat er geen foto's zijn opgenomen van de vrouwtjes van de witsnuitlibellen (*Leucorrhinia* spp.). Door de zeer beknopte tekst is het Frans geen beletsel voor een vlot gebruik van deze gids. Bovendien spreken de foto's en details voor zichzelf; ze zijn direct te gebruiken zonder tekst. De gids behandelt alle soorten van het Franse vasteland, een aantal specialiteiten van de Tyrrheense eilanden ontbreekt dus. Tyrrheens lantaarntje (*Ischnura genei*) krijgt wel een vermelding bij het lantaarntje (*I. elegans*) maar er staat bij dat de determinatie specialistenwerk is. Hetzelfde geldt voor de Zuidelijke glanslibel (*Somatochlora meridionalis*).

Kortom: we zullen zonder twijfel de "Dijkstra & Lewington" blijven meenemen in onze veldrugzak. Niettemin is dit handige determinatiewerkje een hebbing, niet alleen voor de beginnende odonatofiel, maar ook voor de meer gevorderde libellenvorser. De prijs (18 euro, 12 euro bij grotere hoeveelheden) zal ook geen groot obstakel vormen.

Tim Adriaens